rtmnuonline.com

Bachelor of Arts (B.A.) Part—I (Second Semester) Examination

MARATHI (Literature)

(Optional)

वेळ : तीन तास] [एकूण गुण : 80

सूचना :– (1) **पाचही** प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. नाटकाच्या प्रमुख घटकांचा परिचय करून द्या.

किंवा

विद्यानंदाची व्यक्तिरेखा स्पष्ट करून सांगा. 16

2. एक वाङ्मयप्रकार म्हणून नाटकाचे मूल्यमापन करा.

किंवा

लाल्याचे स्वभावचित्र रेखाटा. 16

3. पुढीलपैकी कोणत्याही **एकाच** गटातील वाक्यांचे संदर्भासहित अर्थ स्पष्ट करा :

गट 'अ'

(क) "अहो, आपण मराठी माणसांनी धंद्यात हातपाय पसरायलाच हवेत आता. काय तात्या ?''

(ख) "माझे आईवडील तशी अगदी देवमाणसं आहेत. पण जगात कसं वागाव हे त्यांना कळलंच नाही. अगदी मूर्ख आहेत ते.''

(ग) "लाल्या, सुमित्रेन दिलेल्या फलांतला हा थोडासा प्रसाद घे आणि या फुलासारखा हो ! सात्विक, सुंदर, नि प्राजक्तासारखा सुगंधी !''

(घ) "विद्यानंद .... विद्यानंद तोंड झाकून प्रकाशाशी वैर तुम्ही किती दिवस करणार ? तुम्हीच जन्माला घातलेल्या या सूर्याकडं एकदा तरी धीटपणानं डोळे उघडून पाहा.''

किंवा

गट 'ब'

(च) 'हे अश्रू पुसू नकोस. वाहू देत. या अश्रूंतच उद्याच्या जगाची आशा आहे. या माझ्या अश्रूंची, आणि तुझ्या .... आणि तुझ्याही अश्रूंची आज फुलं झाली आहेत.''

(छ) "विद्यानंदानं लावलेली रोपं या मातीत झडून गेली नाहीत, एक तरी वृक्ष मातीत रूजला, वाढला, आकाशाएवढा झाला''.

(ज) "अहो, गोड पेढा पाहून तुमचं तोंड कसं कडू होतं ते पाहायला मिळावं म्हणून तर हा खटाटोप केला. बस, आनंद साजरा झाला.''

(झ) "प्रेतावर प्रेमाचा वर्षाव करून मेलेला माणूस कधी पुन्हा जिवंत होतो का ?'' 16

4. पुढीलपैकी कोणत्याही **एकाच** गटातील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

गट 'क'

(त) कादंबरी वाङ्मयप्रकाराची वैशिष्ट्ये लिहा.

(थ) कादंबरीतील कल्पित वाचकांना खरेखुरे वाटत असते हे स्पष्ट करा.

(द) समाज आणि संस्कृती यांच्या घडणीमध्ये साहित्याचा वाटा असतो, कसे ते स्पष्ट करा.

(ध) चरित्र व आत्मचरित्र या वाङ्मयप्रकारावरील मूलभूत भेद लिहा.

किंवा

rtmnuonline.com

गट ख

(प) कादंबरीच्या विविध व्याख्या सांगा.

(फ) कादंबरी वाङ्मयप्रकाराचा वेगळेपणा आणि वैशिष्ट्ये विशद करा.

(ब) आत्मचरित्र आणि आत्मकथन यामधील भेद स्पष्ट करा.

(भ) चरित्र म्हणजे काय ? ते स्पष्ट करा. 16

5. खालील सर्व प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा :

(1) 'अश्रूंची झाली फुले' नाटकाच्या शीर्षकाची समर्पकता पटवून द्या.

(2) विद्यानंद यांना अटक करण्याची पाळी त्याल्यावर का आली ?

(3) विद्यानंद लाल्याला कोणती मदत करतात ?

(4) धर्माप्पा लाल्याला प्राचार्यकडे का आणतो ?

(5) मराठीतील कोणत्याही चार प्रमुख कादंबरीकारांचे नावे लिहा.

(6) कादंबरीचे व्यवच्छेदक लक्षण कोणते ? कसे ते सांगा ?

(7) आत्मकथा व आत्मकथनातील मूलभूत भेद कोणता ?

(8) चरित्र म्हणजे काय ? मराठीतील आद्य चरित्र ग्रंथ कोणता ? 16

835 835 www.rtmnuonline.com 835 www.rtmnuonline.com 835 835